

Nils Ferlin-Sällskapet 50 år – en minneskavalkad

av Tor Englund

I år, 2012, är det 50 år sedan Nils Ferlin-sällskapet bildades och det föranleder mig att se tillbaka på sällskapets 50-åriga historia.

Nils Ferlin avled den 21 oktober 1961. Han hade i början av året legat på Ulleråkers sjukhus. Där drabbades han av hjärnblödning och fördes snabbt till Akademiska sjukhuset i Uppsala där han återhämtade sig. Han flyttades sedan till Danderyds sjukhus för att få tillgång till bland annat sjukgymnastik. I juni 1961 träffade jag - tillsammans med mina föräldrar - honom för sista gången. Han satt ute på sjukhusområdets gräsmatta och var på ett strålande humör – skrattade och skojade och pratade om sina dikter.

Vid sommarens slut 1961 fick han plats på samariterhemmet i Uppsala där han avled den 21 oktober. Ferlin, som kanske mer än någon annan skald skrivit om döden, hade nu taget steget över gränsen till det okända. ”En spelman är död” skrev tidningarna.

Sällskapet bildas – den första tiden

Ett år efter skaldens bortgång anordnade TV ett minnesprogram om Ferlin. I det programmet deltog många av Ferlins vänner som berättade om och gav sin syn på skalden. Där medverkade Gerhard Bonnier, Uno Eng, Carl-Emil Englund, Ingegerd Granlund, Axel Liffner, Idun Lovén och många andra. När det direktsända programmet var slut fortsatta deltagarna sin samvaro i Idun Lovéns målarateljé på David Bagares gata. Där kom man överens om att bilda ett sällskap till minne av Nils Ferlin. Englund och Granlund åtog sig de praktiska arrangemangen och de såg också till att kontakta ytterligare personer som skulle kunna tänka sig att ingå i en styrelse. Sällskapet skulle inte bara söka hålla skaldens dikter levande utan man beslöt också att varje år utdela ett pris till en svenskspråkig lyriker som skrev i Nils Ferlins anda.

Den 2 december 1962 bildades officiellt Nils Ferlin-Sällskapet. Till ordförande valdes rektor Ingegerd Granlund och till vice ordförande 1:e bibliotekarie Folke Dahl och som sekreterare konstnärinnan Idun Lovén. Skattmästare blev civilekonom Kjell Lundgren och bland övriga i styrelsen återfanns stadsfullmäktiges ordförande Carl Albert Andersson och författarna Stig Carlson och Carl-Emil Englund. Medlemsavgiften bestämdes till 10 kronor.

Medlemmarna strömmade snabbt till och många skickade dessutom extra penninggåvor till sällskapet och redan efter ett år hade man så pass mycket pengar att det första Ferlin-priset kunde delas ut.

Då min far, Carl-Emil Englund, hastigt avled i december 1964 valdes jag, Tor Englund, året efter in i styrelsen.

Ordföranden under åren

Sällskapets första ordförande var rektor Ingegerd Granlund som innehade posten till 1973. Hon efterträddes av författaren Sandro Key-Åberg.

Sandro var inte bara kunnig vad gäller litteratur - han var dessutom humoristisk. När Ferlinprisen utdelades höll han alltid en intressant och uttömmande analys av pristagarens författarskap – ofta på mer än en halvtimme. Och hans festliga lottdragning vid det sedvanliga lotteriet vid medlemsmötena glömmes nog ingen som var med. Att sitta och prata med Sandro var som ett äventyr – man visste aldrig hur det skulle sluta. Sandro avgick som ordförande 1985 och till ny ordförande valdes Jenny Westerström. När Jenny avgick 2000 gick Olof Ögren för en kort tid in som ordförande.

Från och med 2001 är författaren, diplomaten mm Jan Mårtenson sällskapets ordförande. Under drygt ett decennium har Jan lett arbetet i sällskapet på sitt kunniga, charmfulla och inspirerande sätt. Han har ofta deltagit i sällskapets framträdanden och på ett humoristiskt och insiktsfullt sätt gett sin syn på Nils Ferlin.

Ferlinpristagare

Varje år sedan 1963 delar Ferlin-Sällskapet ut ett pris till en svenskspråkig lyriker och sedan 1980 dessutom till en trubadur. Den förste som erhöll Ferlinpriset var Ruben Nilson (se mer om detta i separat artikel i *Poste Restante* nr 1/2012). De följande åren gick priset till två av Ferlins generationskamrater: Emil Hagström (1964) och Helmer Grundström (1965). Båda från Norrland.

Hagström diktning har ofta sina rötter i folkvisan:

*Liten killing hoppar omkring
och vill så lustiger vara.
Han leker och dansar i rös och ring,
Om världens sorg vet han ingenting.
Men gamla bocken skakar på skägget.*

(Brudbloss och Jungfrulin, 1949)

Grundström slog på 1940-talet igenom med ett antal diktsamlingar med motiv hämtade från hans barndoms Lappland. Han skildrar där ett hårt och slitsamt fattigsverige i en kärv och osentimental ton, vilket gör budskapet så mycket starkare.

*Milan hostade till och slog
kolarn ramlade i och dog.
Inte en kota blev kvar av karn
Käringen med sina nie barn
tvangs av nöden på socknen ut.
Annars var allt som det var förut.*

(I torparskogen, 1945)

Bland ferlinpristagare kan nämnas Bodil Malmström, Kristina Lugn, Povel Ramel, och Katarina Frostensson. Även finlandsvenska lyriker som Bo Carpelan har fått Ferlinpriset. Trubadurpriset har gått till bland andra Jan-Olof Andersson, Ove Engström, Monika Lilja, Owe Thörnqvist, Gunnar Turesson, Cornelis Vreeswijk och Finn Zetterholm.

Tomas Tranströmer erhöll redan 1987 Ferlinpriset. Om hans diktning skrev Bengt Emil Johnson i *Poste Restante*: ”I dikter som ofta tar sin början i en autentisk skildring av t ex ett yttre eller inre landskap ... får han motsatser att förenas, sammanhang att uppenbaras.”

*Trött på alla som kommer med ord, ord men inget språk
for jag till den snötäckta ön.
Det vilda har inga ord.
De oskrivna sidorna breder ut sig åt alla håll!
Jag stöter på spåren av rådjursklövar i snön.
Språk men inga ord.*

(Det vilda torget, 1983)

Ferlin-Sällskapet har också uppmärksammat Lennart Hellsing, så viktig även för barnlitteraturen:

*När jag gick och tänkte på ingenting
kom där ett troll med en silverring.*

*Ser jag genom ringen som trollet gett
ser jag vad ingen i världen sett.*

(Daniel Doppsko, 1977)

Och detta gäller nog generellt för alla pristagare genom åren – de har sett vad ingen annan i världen sett och samtidigt kunnat förmedla detta till oss andra.

Priset delas alltid ut på höstmötet och pristagarna har vid dessa tillfällen kunnat roa publiken med recitation eller sång. Prissummans storlek är för närvarande 5000 kronor till vardera pristagaren.

Poste Restante och Ferlinsällskapets hemsida

Några år efter sällskapets bildande diskuterade styrelsen möjligheten att ge ut en medlemstidning. Kontakt togs med Rundquists tryckeri i Göteborg och lagom till medlemsmötet hösten 1968 låg första numret av tidningen färdigt och tryckt.

Namnet på tidningen *Poste Restante* föreslogs av Ingegerd Granlund och detta namn är taget ur diktsamlingen *Barfotabarn* där en central dikt heter just *Poste Restante*. Till redaktör för tidningen utsågs Tor Englund och i redaktionen satt också Åke Lindsten. Det första numret innehöll artiklar av Gunde Johansson, Osvald Lindsten och C J Björklund.

Under året 1968 hade tyvärr styrelsemedlemmen Carl Albert Andersson och medlemmen i sällskapet Jan Fridegård avlidit. Var och en som var med på den tiden kan vittna om de formidabla tal som Carl Albert höll vid de gemensamma sammankomsterna och om alla dråpliga historier Jan Fridegård kunde berätta.

Sedan dess har medlemsbladet – med undantag för 1989– utkommit två gånger om året. Efter Tor Englund övertogs redaktörskapet för tidningen i tur och ordning av Gunnar Larsson, Alf Olle Andersson, Ebba Ehrenborg och Esse Jansson.

För att hålla kontakt med sällskapets medlemmar och andra ferlinintresserade diskuterade styrelsen i slutet av 1990-talet möjligheten att skapa en egen hemsida. Gunnar Warren åtog sig detta uppdrag och den 13 januari 1998 sattes Ferlin-Sällskapets hemsida. Under de år som gått har hemsidan successivt utökats och under de flikar som finns på hemsidan finns mycket information om Ferlin tillgänglig.

Nils Ferlin-statyn i Filipstad

När Vilhelm Moberg en gång tröstade sin gode vän Nils Ferlin med att denne ”en gång skulle få en staty i sin gamla hemstad Filipstad” replikerade skalden med ett ”Då vill jag stå ryttarstaty utanför polishuset”. Mobergs spådom skulle slå in men någon ryttarstaty blev det inte. I slutet av 1960-talet

startade direktör Olof Ögren och lektor Knut Warmland en insamling i samarbete med Filipstads Rotaryklubb, Lions club och Filipstads litterära klubb för att få till stånd en Ferlin-staty. Även Ferlin-sällskapet hjälpte till med pengar och informerade om projektet i medlemsbladet. Professor K G Bejemark fick uppdraget att utforma statyn och sedan 1975 sitter Ferlin på en parksoffa i den så kallade snobbrännan, det vill säga promenadstråket utmed Skillerälven i Filipstad. Invigningen skedde den 24 maj och tal hölls av Olof Ögren och sällskapets dåvarande ordförande Sandro Key-Åberg och Gunde Johanson sjöng. De första att provsitta bänken var Ferlins två systrar Lisa Silén och Ruth Hladisch.

Holger Wasstorp, en av de många redaktörerna i det gamla Klara, skrev med anledning av statyn i Filipstad:

*Hej Nisse, jag hade min väg förbi och slår mej ner här ett slag!
Så roligt är att få skåda igen dina anletsdrag.
Kanhända att morgonen randas innan jag går igen.
Du hade så mycket som aldrig blev sagt innan vi skildes, min vän.*

Ferlin tillbaka till Klara

Efter det att statyn i Filipstad hade avtäckts väcktes frågan inom Ferlin-Sällskapet om det inte vore på sin plats att Ferlin också skulle få stå staty i Stockholm - helst då i Klara. Det var ju där han hade verkat och varit en ledande profil bland de så kallade klarabohemerna. Café Cosmopolite var rivet sedan länge och det fanns inte mycket kvar av det gamla Klara, men Klara kyrka fanns. Där borde en staty av Nils Ferlin kunna resas. Curt Enström, Olof Ögren och Sven Aspling – alla aktiva inom Ferlin-Sällskapet - tog kontakt med kulturborgarrådet Ingrid Segerström i ”Stockholms stad” och förde fram tanken om en Ferlin-staty. Förslaget mottogs med sval entusiasm men efter många samtal och diskussioner gav ”Stockholms stad” till slut med sig och Ferlin-Sällskapet fick i december 1980 ett bidrag på 100 000 kronor från ”Stockholms stad” och Knap (Konstnämnden för Prydandet av Allmänna Platser) – platsen för en Ferlin-staty skulle vara i anslutning till Klara kyrka. Svårare var det att få ihop resten av pengarna till statyn. Ett anslag om sammanlagt 75000 kr beviljades från Wicanderska fonden. Pengar flöt också in från Ferlin-sällskapets medlemmar, och den 15 augusti 1979 anordnade sällskapets statykommitté en ferlinafton och auktion på Skansen. Ett 20-tal konstverk hade skänkts till auktionen, Per Ragnar ledde ett artistprogram och sedan steg Karl-Erik Eriksson – legendarisk auktionsutropare och riksdagsman från Värmland – upp på scenen och klubbade bort de skänkta föremålen. Många konstnärer hade skänkt tavlor till auktionen. Där fanns verk av K G Bejemark, Idun Lovén, Hans Viksten, Gudrun Key-Åberg, Sven X:et Erixson, Hans Viksten m fl. Auktionen inbringade nästan 40 000 kronor.

Curt Enström lät trycka upp litografier föreställande Ferlin av konstnären och klarabrodern Birger Lindberg och försäljningen av detta blad inbringade ytterligare pengar. Så småningom hade sällskapet fått ihop de behövliga medlen – 200 000 kronor. Ja, egentligen blev det till och med ett överskott på 24 000 kronor och det skänktes som gåva till Nils Ferlin-Sällskapet.

Uppdraget att utforma statyn gick även denna gång till Bejemark. Denne ville inte att statyn skulle stå på en sockel höjd över människorna, utan Ferlin skulle stå på marken så att man skulle kunna gå fram till honom, lägga armen om honom och säga några ord. Ferlin skulle stå mitt bland människorna. Och där står han nu – sedan lördagen den 1 september 1982 – vid Klarabergsgatan, Klara kyrka, rökandes en cigarett. Invigningsdagen inleddes med att intresserade medlemmar samlades på

restaurang Pilen på Bryggargatan för att äta en lätt lunch. Och klockan 14.30 stod statykommitténs ordförande Olof Ögren framför statyn och höll ett kort tal varefter Sandro fortsatte med ett anförande under mottot ”Nils Ferlin och poesin”. Så greppade Tor Bergner gitarren och sjöng två Ferlinvisor och när det var klart höll Sandro Key-Åberg ett tal om Ferlin och Klara och därefter överlämnades statyn officiellt till Stockholms kommun genom borgarrådet Ingemar Josefsson. Hans första ord var ”Hej, Nils Ferlin. Välkommen tillbaka till Klara”.

Platsen för Ferlin-statyn döptes till Nils Ferlins torg.

Några år efteråt, den 1 oktober 2000, lät sällskapet tillsammans med Stockholms stad sätta upp en litterär skylt invid statyn. Tal hölls av Olof Ögren och efter det underhöll Ove Engström och Monika Lilja varefter komminister Erland Ros ledde en vandring i Klara.

Dikten ”*Inte ens -*” är citerad på plaketten:

*Inte ens en grå liten fågel
som sjunger på grönan kvist
det finns på den andra sidan
och det tycker jag nog blir trist.*

Något som däremot inte blev av var en uppbyggnad av ett autentiskt Normacafé, som skulle benämnas Nils Ferlin-rummet och som skulle finnas i Kulturhuset. Där var det meningen att samla ferliniana, konst, böcker och manuskript till ett litet museum. Vid det laget hade Ivar Öhman, Arne Häggqvist och Tor Englund sett till att ropa in böcker efter Nils Ferlin. Hans boksamling gick nämligen 1981 under klubban på Stockholms bokauktion och åtskilliga böcker – ofta med långa dedikationer - ropades in av sällskapet. Dessa böcker har nu skänkts till Kungliga Biblioteket, KB.

Norrtälje och Ferlins gränd

När nu Ferlin fanns i såväl Filipstad som Stockholm ansåg Norrtälje att de också ville ha en staty eller något liknande som visade att Ferlin bott i stadens närhet under sina sista levnadsår. Esse Jansson arbetade hårt för denna sak och resultatet blev en byst formgiven av Konrad Nyström, och gränden vid Norrtäljeån där bysten blev placerad döptes till Nils Ferlins gränd. Avtäckningen av bysten gjordes under festliga former den 20 maj 2000 med bl a sång av Ove Engström.

Karlstad

När nu såväl Filipstad, Stockholm och Norrtälje fått sina statyer och byster ville även Karlstad hylla skalden. Det var ju trots allt i Karlstad som Ferlin var född. Uppdraget gick till Thomas Qvarsebo och sedan den 13 juni 2002 står Ferlin vid Stora torget nära Klarälven steppandes på ett bord.

Minnesplakett i Birkastan

Nils Ferlin bodde under åren 1916 till 1937 till och från med sin mor på Rörstrandsgatan 40 i Stockholm. Modern Elin Nathalia, som var Nils stora stöd i livet, avled i december 1936. I oktober 1985 lät Ferlinsällskapet sätta upp en minnesplakett på Rörstrandsgatan 40. Plaketten utformades även den av K G Bejemark och själva idén till plaketten kom från Ferlins syster Ruth. Ferlin levde ett bohemliv men han var fram till moderns död inte hemlös. Han kunde när som helst gå hem till henne på Rörstrandsgatan och få mat och vila. Han var, som sällskapets nuvarande ordförande Jan Mårtensson brukar säga, egentligen en fuskbohem. Nedan syns Nils Ferlin med sin mor i lägenheten på Rörstrandsgatan.

Curt Enström – Ferlinsällskapets eldsjäl - trubadurpris och ferlintallrikar

Curt Enström hade varit medlem i sällskapet från första början och 1970 invaldes han i styrelsen som skattmästare och därmed inleddes en dynamisk era i Ferlin-Sällskapets historia. Enström var inte bara kunnig och iderik utan också entusiasmerande. Han var en man som fick något gjort. Utan honom hade nog inte sällskapet utvecklats till det stora sällskap som det till slut blev. Enström var uppfödd på Gotland och redan i tidiga år röjdes hans affärsbegåvning. Snart startade han i Stockholm en firma som handlade med kontorsmöbler och kontorsutrustning och det dröjde inte länge förrän han inom det området blev näst störst i Sverige och en allvarlig konkurrent till Esselte. Det var för övrigt Enström som lanserade den japanska Pilotpennan i Sverige och han fick också hand om agenturen för Casios produkter. Enström sa en gång att när han blev chef över fler än 50 anställda skulle han sluta och sälja företaget. Det gjorde han också även om antalet anställda då översteg 1000 och därefter kunde han ägna sig åt det som han kanske mest var intresserad av: kultur. Hans konstintresse var genuint och han öppnade snart ett galleri på Nybrogatan i Stockholm, konsthandeln Couleur. Enström tog också initiativet till det stora Pilotpriset som gav stipendium till en skönlitterär svensk författare och han var synnerligen aktiv inom Ferlin-Sällskapet. Han var, tillsammans med Olof Ögren och Sven Aspling, den som såg till att en staty av Ferlin kom till Stockholm och han var också den som lät ta fram en serie Gustavsbergstallrikar med Ferlinmotiv ritade av K G Bejemark. Sällskapet har ännu kvar några få exemplar av dessa tallrikar.

Curt var en mecenat av stora mått och i hans fall passar ordet eldsjäl väl in. Det fanns de i hans närhet som kallade honom en veritabel renässansmänniska. Han var en ovanligt varm människa, generös, tolerant och humoristisk. På sällskapets möten var han en drivande kraft som pratade med alla och tänkte på allt och alla. Hans entusiasm var smittsam. Han hade karisma. På något sätt kom han att personifiera Ferlin-Sällskapet. Och vem minns inte – av de som var med på den tiden – hur alla ferlinmöten slutade på samma sätt. Trubaduren Tor Bergner – Broder Tor kallad – avslutade alltid dessa möten med att sjunga sin egen tonsättning av "En natt i Toulouse", en tårdrypande text av Emil Hagström. Texten handlar om en vinddriven sjöman som sitter i utlandet och tänker på sin gamla mor där hemma i Sverige. Och när Broder Tor sjungit färdigt och slagit det sista gitarrackordet steg Curt raskt fram till honom, tog tag i honom, lyfte upp honom i luften och bar honom runt

salen medan alla applåderade och broder Tor fortsatte att sjunga. En natt i Toulouse ingick egentligen i en film från 1951: *Det var en gång en sjöman*. Och texten börjar

"Långt borta från hemlandets stillsamma och fredsamma, lunkande takt
för hårda bud och degos for jag illa och slet hund för pina och vakt."

Vid ett styrelsemöte 1979 föreslog Curt att ferlinpriset borde utökas med ett trubadurpris. Genom trubadureernas tonsättningar fördes många författares dikter – inte minst Ferlins - ut till en bredare publik. Han talade varmt om Gunnar Turessons och Lille Bror Söderlundhs betydelse vad gäller att föra ut Nils Ferlins dikter till en bredare publik. År 1980 kunde så det första trubadurpriset utdelas och det gick till Thorstein Bergman. På grund av vikande medlemsintäkter var det några år senare tal om att minska prissumman för trubadurpriset. För att säkerställa trubadurpriset donerade Curt Enström 125 000 kronor till sällskapet.

Curt Enström avled i maj 1999 och han var då 77 år. Året innan hade Curt valts till hedersmedlem i sällskapet för hans ovärderliga och mångåriga insatser. Konsthandeln Couleur lever kvar och drivs av Curts sonson Peder Enström. Varje år har han godheten att skänka konstverk till de lotterier som anordnas vid medlemsmötena. Dessa lotterier var också Curt Enströms skötebarn.

Sällskapets doldis

Så kallade Curt Enström Ferlins barndomsvän och skolkamrat, Gustaf Andborg. Nils och Gustaf förblev vänner hela livet. De delade ett stort idrottsintresse och skrev dessutom under ett antal år schlagertexter tillsammans: *Tatjana*, *Margita*, *Min sorg – var tyst*, *Aldrig du var mig så nära* med flera texter. Ibland fick de från förlagen regelrätta instruktioner om hur texten skulle vara: "Till den här melodin ska ni skriva en text så att så varenda en gråter en skvätt."

*jag har sålt mina visor till nöjets estrader
och Gud må förlåta mej somliga rader*

skrev ju som bekant Nils Ferlin i *En valsmelodi*, en dikt som avslutar hans första diktsamling *En döddansares visor*.

Med sina gedigna kunskaper var Gustaf en outtömlig källa när man ville veta något om Ferlin och han var ofta med på styrelsemötena och då som adjungerad styrelseledamot. År 1975 valde årsmötet Gustaf till sällskapets förste hedersledamot.

Jenny Westerström kommer till sällskapet

Det är styrelsemöte någon gång under 70-talet. Curt Enström hade i kallelsen till mötet lagt till en punkt som han kallar "en överraskning". Han avslöjar då att han hört att en ung flicka i Lund håller på att doktorera på Nils Ferlin. Hon heter Jenny Westerström och lär vara utomordentligt duktig. Jag tycker, säger han, att vi ska be henne skriva några artiklar i *Poste Restante*. Därmed började en spännande tid för Ferlin-sällskapet. Jenny publicerade under många år en mängd artiklar i medlemstidningen och redan 1978 invaldes hon också som styrelseledamot. När Sandro Key-Åberg avgick som ordförande var det en självklarhet att välja Jenny till hans efterträdare. Fast hon aldrig träffat Ferlin personligen var hon utan jämförelse den i styrelsen som satt inne med mest kunskap om honom. Snart var hon klar med sin doktorsavhandling och det var med glädje som många av sällskapets medlemmar kunde vara närvarande vid det högtidliga tillfälle när Jenny disputerade. Under årens lopp har hon utgivit en mängd böcker om Nils Ferlin och klarabohemerna. Vill man veta något om Nils Ferlin och hans generationskamrater så går man till Jennys publikationer: *Bröder under vindar sju*, *Barfotapoeten Nils Ferlin*, *Nils Ferlin ett diktarliv*, *Klara var inte Paris*, *Klara texter*. Genom dessa böcker får man veta det mesta om Ferlin och om tiden i Klara. Hennes be-

tydelse för sällskapet kan inte nog framhållas. Man kan bara instämma med Esse Jansson: Hur i herrans namn har hon hunnit med allting.

Konserter och utåtriktad verksamhet – Tor Bergner, Ove Engström och Monika Lilja

Ferlin-sällskapet har genom åren anordnat en mängd olika viskonserter där Ferlins dikter och visor framförts. Sällskapet har haft lyckan att ha tillgång till många av Sveriges främsta trubadurer – redan från starten var Tor Bergner med och han tillhörde också de så kallade klarabohemerna. Broder Tor var en sann visans vän som turnerat runt i hela Sverige med sina tonsättningar av framför allt Nils Ferlin, Emil Hagström och Harald Forss. Framför allt sjöng han på våra möten sin tonsättning av Ferlins dikt ”*Gammal visa*”, kanske mer känd som ”En skål I bröder”:

*En skål, I bröder, som vilse vandra,
en skål för livet som rullar här.
Vi är väl lika så bra som andra
ty andra är inte som dom är.*

Under ett par år på 1970-talet deltog Ferlin-sällskapet med ett antal konserter på Gröna Lund med Jarl Kulle som konferencier och med bl a trubadurerna Gunnar Turesson och Gunde Johansson.

Sedan mitten av 1980-talet har två trubadurer suttit med i sällskapets styrelse: Ove Engström och Monika Lilja som var och en har bidragit till att hålla Ferlins diktning aktuell och som båda har varit trubadurpristagare. Ove har varit den som under de senaste årtiondena har fungerat som visvärd och konstnärlig ledare vid medlemsmötena och han avslutar alltid dessa möten med att sjunga sin egen tonsättning av *Ölandsvalsen*, en ö/o-känd text av Nils Ferlin. Ove har också tonsatt många av Ferlins mer seriösa dikter och framfört såväl på scen som på CD.

Ferlinsällskapet är medlem av Dels – De Litterära Sällskapens samarbetsnämnd – och har i dess regi genomfört åtskilliga program om Nils Ferlin på Skansen, på Östersjön och många andra ställen och som introduktörer vid dessa tillfällen har Jan Mårtenson eller Ove Engström fungerat tillsammans med Lilian Ahlm och Tor Englund. Sällskapet var 2010 representerade på Dels 20-årsjubileum i Svenska Akademiens lokaler med Lilian Ahlm och Tor Englund.

Sällskapet har också – i ABF:s eller Kungliga bibliotekets regi - anordnat program tillsammans med andra litterära sällskap, t ex Gustaf Fröding-sällskapet, Selma Lagerlöf-sällskapet, Ruben Nilson-sällskapet, Carl-Emil Englund-sällskapet, Dan Andersson-sällskapet och Alf Henrikson-sällskapet. I höst ska vi – om allt fungerar – tillsammans med Gunnar Turesson-sällskapet anordna ett program på ABF i Stockholm..

Varje år sedan 30 år tillbaka genomför Esse Jansson i augusti ett program i Länna där olika artister under åren medverkat.

År 1998 skulle Ferlin ha fyllt 100 år och det uppmärksammade sällskapet genom två stora jubileumskonserter i Musikaliska Akademiens lokaler dels den 7 maj med Lasse Berghagen som konferencier dels fredagen den 11 december – på Ferlins födelsedag. Jubileet föranledde sällskapet att detta år öka pris- och stipendiebeloppen till 75 000 kronor. Ferlinpristagare var Göran Sonnevi och Göran Fristorp utsågs till trubadurpristagare. Konferencier den 11 december var Ove Engström. Ett särskilt jubileumspris förärades Mikael Samuelsson som – liksom de övriga stipendiaterna – underhöll publiken.

Sällskapet har också vid några tillfällen deltagit i den årliga bokmässan i Göteborg.

Förra året var det 50 år sedan Nils Ferlin avled och det gav anledning att uppmärksamma skalden extra mycket. Poste Restante utkom med ett tjockt nummer och flera Ferlin- konserter gavs på Skansen, på ABF, i Norrtälje, på Kristinehovs malmgård i Stockholm och i Vällingby.

Medlemsmöten

Nils Ferlin-sällskapet samlas varje år i maj till årsmöte och i oktober till prisutdelningsmöte. Då finns det också möjligheter för pristagarna att möta sällskapet genom att läsa några av sina dikter eller sjunga några sånger ur den egna produktionen. Men man kan nog säga att mötena under de första åren var lite vildare och mer oförutsägbara när Ferlins generationskamrater var med. Idun Lovén brukade ofta ställa sig upp och dansa vilda danser mellan borden samtidigt som Harald Forss flaxade omkring och läste sina dikter. Där fanns också Harald Hammer, Gösta Bjelkebo, Nisse "Ritarn" Jonsson m fl. Många trubadurer var också med på den tiden och de sjöng ibland visor till långt in på småtimmarna. Dessutom var Ferlins båda systrar, Lisa och Ruth, alltid med och kunde berätta många goda historier om sin bror. Ruth skrev också dikter och schlagertexter och i en av mina böcker har hon skrivit ner en av sina dikter:

*Ack, man vet ej vad man säger,
vet ej heller vad ord man sagt.
Aldrig sina ord man väger
förrän man dem väl har lagt.*

*Och av orden man dock dömes
än till dåren än till snillet.
Och vårt liv för övrigt glömmes
som vår nykterhet på gillet.*

Jodå, även Nils Ferlins ett år yngre syster hade sålt visor till nöjets estrader.

De flesta gångerna har Ferlin-sällskapets möten förlagts till Stockholm men sällskapet har också haft möten i Filipstad och i Norrtälje. När Ferlin-sällskapet 1992 firade sitt 30-årsjubileum förlades årsmötet till Norrtälje. Till den gången lät Ferlin-sällskapet i samarbete med Norrtälje Tidning trycka upp en litografi av Ewert Karlsson (EWK) föreställande Nils Ferlin och den litografen såldes på ett galleri i Norrtälje där EWK hade utställning. EWK hade besökt Ferlin 1953 och vid det tillfället tecknat några bilder av skalden. När Ferlin såg en av teckningarna präntade han på teckningen dit en egen reflektion:

*När detta är en liten tuschbild bara
hur skön skall då ej originalet vara!*

Slutord

Nils Ferlin-sällskapet har under de femtio första åren varit med om att på olika sätt se till att Nils Ferlins minne och dikter lever vidare. Inte minst har detta varit möjligt tack vara sällskapets medlemmar. Därför avslutar jag min artikel med att tacka alla medlemmar som genom åren sett till att Ferlin-sällskapet kunnat utdela så många priser och att vi kunnat genomföra många konserter. Ett hjärtligt tack till alla ni medlemmar som stöttat vårt arbete. Och så hoppas jag att vi ses även under kommande femtio år.